

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Militaire Inlichtingendienst

Postbus 20701

Aan:

Zie verzendlijst

2500 ES 's-Gravenhage

Telefoon 070 - 3 18 69 67

Telefax 070 - 3 18 79 51

Uw brief

Uw kenmerk

Ons nummer

Datum

DIS96002104

29 augustus 1996

Onderwerp: Joegoslavië: recente ontwikkelingen ontwikkelingen
(nr 52/96)

1. Hierbij doe ik U toekomen een notitie over de recente ontwikkelingen in het voormalige Joegoslavië.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst,

mr J.C.F. Knapp
Brigade-generaal

[REDACTED]

VERZENDLIJST behorende bij brief MID nr. *DISGBOORION* d.d. 29 aug 1996

AAN:

Ministerie van Algemene Zaken
t.a.v. Coördinator van de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst
t.a.v. Dhr. [REDACTED]

Ministerie van Buitenlandse Zaken
t.a.v. plv DGPZ

NL-HPMV NAVO-Brussel

IMS/INT DIV, t.a.v. kol [REDACTED] d.t.v. HPMV

INTERN:

HMID
HACIV t.a.v. BCI
HAI
HBMA
IFOR-cel
Archief

Bijlagen
één (1)

Bezoekadres
Kalvermarkt 28
's-Gravenhage

Doorkiesnummer
070 - 318 8004

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

[REDACTED]

MINISTERIE VAN DEFENSIE
MILITAIRE INLICHTINGEDIENST/CO
Afdeling Inlichtingen

ONTWIKKELINGEN IN DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE FEDERATIE
52/96

(Afgesloten 281700A augustus 1996)

Conclusie/ vooruitzicht:

De Bosnische Serviërs zijn teleurgesteld in de beslissing van de OVSE om de gemeenteraadsverkiezingen uit te stellen, maar zien hierin wel een overwinning voor hun huisvestingspolitiek voor vluchtelingen.

De wederzijdse erkenning van Kroatië en de FRJ is een stap in de richting van stabilisatie van de toestand op de Balkan.

Het zenden van handelsdelegaties van de FRJ naar de MKF en de FYROM is een poging om het economische isolement van de FRJ te doorbreken en de economie een stimulans te geven.

Bosnië-Herzegovina

MKF

Toenadering tussen Bosnische Serviërs en Bosnische Kroaten

Tijdens een vergadering van de vertegenwoordigers van de Bosnisch Kroatische gemeenteraad uit Jajce en de Bosnisch Servische gemeenteraad uit Mrkonjic Grad zijn de contacten op lokaal niveau hersteld. Afsproken is om twee sub-comités te vormen voor economische zaken en uitwisseling van gevangenen.

Voor de Bosnische Kroaten in Jajce zijn goede contacten met de Bosnische Serviërs uit Mrkonjic Grad van groot belang. Doordat de Moslims het wegenknooppunt Bugojno beheersen zijn de Bosnische Kroaten in Jajce geïsoleerd van de rest van de Bosnische Kroatische gebieden in Herzegovina. Mrkonjic Grad vormt voor hun dan ook een alternatieve verbindingroute. De Bosnische Serviërs hopen met deze lokale overeenkomst op hun beurt verscheidene gevangenen vrij te krijgen, die door de Bosnische Kroaten tijdens hun opmars in dit

[REDACTED]

gebied in de herfst van 1995 zijn genomen. De lokale toenadering tussen de Bosnische Kroaten en de Bosnische Serviërs is niet vreemd. Beide entiteiten hebben immers voor een groot deel hun doelstellingen kunnen realiseren en zijn op dit moment meer gebaat bij onderlinge samenwerking om het hoofd te kunnen bieden aan de sterker wordende Moslims.

Bosnische Kroaten worden aangemoedigd om centraal Bosnië te verlaten

Volgens nog onbevestigde berichten moedigen de lokale Bosnisch Kroatische autoriteiten de Bosnische Kroaten in Vares, Kakanj en Kiseljak aan om deze gebieden te verlaten en te verhuizen naar de gebieden rondom Drvar.

Begin augustus hebben reeds 1.000 Bosnische Kroaten de omgeving van Kiseljak verlaten en een toevlucht gezocht in West-Herzegovina. Deze uittocht werd indertijd niet door de lokale autoriteiten voorkomen. De verplaatsingen van de bevolking zijn ingegeven door de vrees dat de Bosnische Kroatische enclaves, zoals Kiseljak, Vitez, Jajce en Vares op termijn in een verder isolement zullen raken. Tot dusver hebben de Bosnische Kroaten getracht vast te houden aan hun dominantie over de pockets in centraal Bosnië, omdat men deze van wezenlijk belang achtte voor de Kroatische belangen. Bovendien betrof het van oudsher door de Bosnische Kroaten bevolkte steden. Hierdoor werd daarnaast de belangrijkste handelsroute van Bihac-Banja Luka naar Sarajevo beheerst. Doordat echter op sommige plaatsen economische wederopbouw uitbleef, werd de lokale bevolking ontmoedigd om te blijven en gesterkt in hun overtuiging dat de Bosnisch Kroatische pockets in feite opgegeven waren door de hogere autoriteiten. Mede gezien de oplopende spanning hebben daarom een aantal inwoners besloten om eieren voor hun geld te kiezen en de enclaves te verlaten.

Denkbaar is dat de Bosnische Kroaten hopen enkele door hen gedomineerde gebieden (zoals Jajce) te ruilen voor Bugojno

De richtlijn van de Bosnisch Kroatische autoriteiten aan de vluchtelingen om zich te vestigen in Drvar is niet onlogisch. Drvar is immers gelegen in West-Herzegovina in een gebied dat voorheen een Servische meerderheid kende, maar dat door het DPA aan de Bosnische Kroaten is toegewezen. Het bezit van dit gebied is voor de (Bosnische) Kroaten van belang doordat hierdoor mogelijke Bosnisch Servische invloed op de doorgaande route Zagreb-Bihac-Knin verhinderd wordt. Deze weg vormt naast de bestaande kustweg de belangrijkste handelsroute van Zagreb naar de Dalmatische kust in de omgeving van Split.

Door het vestigen van Bosnische Kroatische vluchtelingen in dit gebied wordt de verkiezingsuitslag ter plaatse beïnvloed, waardoor de Kroatische controle over dit gebied verstevigd wordt.

Spanningen lopen op in Mostar.

Het zojuist gekozen gemeenteraadslid Milan Jovicic (Bosnische Serviër) is door de Kroaten uit West Mostar verjaagd en heeft zijn toevlucht gezocht in Oost Mostar. De spanningen in de stad zijn opgelopen door diverse incidenten in de afgelopen dagen, mede door het aanstellen van een nieuwe Bosnisch Kroatische politie-chef in West Mostar Radic, die door de Moslims van oorlogsmisdaden wordt beschuldigd.

[REDACTED]

In de afgelopen dagen is de spanning in Mostar behoorlijk opgelopen door de aanstelling van de nieuwe Bosnisch Kroatische politiechef, bomaanslagen, een verwonding van een politieagent, beschadiging van auto's en het uit een huis zetten van een Moslim vrouw. Ook de bedreiging van het gemeenteraadslid Jovicic, door vijf Bosnische Kroaten is een voorbeeld van de onverzettelijke houding van de lokale bevolking. Hun politieke leiders zijn door de druk van Zagreb gedwongen om de verkiezingsuitslag te erkennen en zitting te nemen in de gezamenlijke gemeenteraad, maar dit weerhoudt kennelijk de lokale Bosnische Kroatische bevolking niet van intimidatie van de Moslim bevolking. Het is eens te meer een voorbeeld van het gegeven dat daadwerkelijke integratie niet moet beginnen in de hoofden van buitenlandse politieke leiders, maar allereerst in de harten van de lokale bevolking. Indien het vertrouwen van de bevolking in de andere entiteiten niet kan worden hersteld is iedere poging tot integratie of inter etnische samenwerking in Mostar op den duur tot mislukken gedoemd.

De radiozender van Fikret Abdic is begonnen met haar uitzendingen. De privé-zender van Fikret Abdic, de leider van de People's Democratic Union (NDZ) Radio Velkatron, is begonnen met uitzendingen in de Una Sana canton. Bovendien heeft de NDZ een verkiezingsbijeenkomst gepland op zaterdag 31 augustus in Velika Kladusa.

De Moslimleider Fikrit Abdic heeft in de oorlog tegen het Moslimregeringsleger gevochten. De Moslim-leiding in Sarajevo en met name de militaire leiding van het 5e ABiH corps zien hem derhalve als een verrader en beschuldigen hem van oorlogsmisdaden. Abdic heeft zijn machtsbasis in Velika Kladusa, waar hij voor de oorlog een succesvol zakenman was. Aan het einde van de oorlog is hij met een deel van zijn aanhangers naar Kroatië verdreven. De terugkeer van zijn volgelingen naar de omgeving van Velika Kladusa wordt sindsdien stelselmatig tegengewerkt door de Moslimautoriteiten. Na de oorlog heeft Abdic een politieke partij (NDZ) opgericht, welke geregistreerd staat in West Mostar. Deze politieke activiteiten van Abdic worden door de Moslim regeringspartij SDA als een bedreiging gezien. De SDA autoriteiten in de Bihac regio hebben daarom alles in het werk gesteld om de verkiezingscampagne van Abdic te verhinderen. De uitzendingen van Radio Velkatron zijn dan ook een doorn in het oog van de SDA autoriteiten. Het mag daarnaast niet verwacht worden dat de geplande NDZ verkiezingsbijeenkomst in Velika Kladusa ongestoord zal verlopen. Met als reden gevaar voor de openbare orde zullen de Moslim autoriteiten waarschijnlijk toestemming weigeren voor het houden van deze bijeenkomst. Zonder internationale bemoeienis van de plaatselijke LEC (OVSE) en begeleiding van IPTF zal de bijeenkomst daarom naar alle waarschijnlijkheid niet zonder incidenten verlopen.

RS

De Bosnische Serviërs zijn teleurgesteld door het uitstel van de gemeenteraadsverkiezingen. De voorzitter van het RS parlement, Momcilo Krajisnik heeft teleurgesteld gereageerd op de beslissing van de OVSE om de gemeenteraadsverkiezingen van 14 september uit te stellen. Hij sprak zijn bezorgheid uit over het feit dat één partij (Moslims) in staat was de OVSE te

[REDACTED]

bewegen de gemeenteraadsverkiezingen uit te stellen. Ook vertegenwoordigers van de FRJ hebben teleurgesteld gereageerd.

De Bosnische Serviërs hebben teleurgesteld gereageerd omdat de uitslag van gemeenteraadsverkiezingen in de RS naar alle waarschijnlijkheid de bestaande scheiding van entiteiten zou bevestigen. Vluchtelingen mochten immers stemmen voor andere woonplaats als daar waar ze in 1991 woonden, mits ze in persoon in die plaats hun stem gingen uitbrengen. Ze moesten echter wel van te voren geregistreerd worden d.m.v. een P2-formulier. Deze constructie maakt het met name de Bosnische Serviërs mogelijk om de stemverhoudingen te manipuleren in plaatsen die op dit moment in hun bezit zijn, maar die voor de oorlog een Moslim-meerderheid kenden. Van de 300.000 mensen die een dergelijke verandering van woonplaats hebben aangevraagd bij de PEC, is 80% afkomstig van Bosnische Serviërs. Zo zijn in Brcko 31.000 van de 43.000 stemgerechtigden P2-stemmers en in Srebrenica 24.000 P2-stemmers. De Moslims hebben tegen deze handelswijze geprotesteerd en gedreigd met een verkiezingsboycot, waarbij echter wel in het oog moet worden gehouden dat de Moslim autoriteiten dezelfde handelswijze in Sarajevo hebben gehanteerd. Om allerlei problemen te voorkomen heeft de OVSE tot uitstel van dit deel van de verkiezingen besloten. De verkiezingen voor de respectievelijke parlementen, de kantons van de MKF en het Presidium gaan wel gewoon door.

De beslissing tot uitstel van alleen de gemeenteraadsverkiezingen en de overige verkiezingen doorgang te laten vinden omzeilt de grote problemen op lokaal niveau, terwijl er wel een grondwettelijke basis ontstaat voor de gezamenlijke instellingen binnen Bosnië. Hierdoor worden de lokale problemen uit handen van de internationale gemeenschap genomen en in handen gelegd van de gezamenlijke Bosnische instellingen. Onder toezicht van de internationale gemeenschap kunnen deze instellingen dan naar oplossingen zoeken.

Een consequentie van een eventuele uitstel van de gemeenteraadsverkiezingen is wel dat de internationale troepenmacht een rechtvaardiging heeft om al dan niet in afgeslankte vorm aanwezig te blijven in Bosnië. Dit zal echter niet op grote internationale weerstand stuiten aangezien een dergelijke OVSE-beslissing de regering van de VS een mooi excuus geeft om aan het Amerikaanse kiezers-publiek een kleinere, maar wel langere Amerikaanse troepenpresentie uit te leggen.

De Bosnische oppositie-partijen zullen nu meer tijd hebben om zich voor te bereiden op de politieke campagnes op lokaal niveau en zich beter te presenteren aan het publiek.

De Bosnische Serviërs zullen in deze stap van de OVSE een bewijs zien dat de internationale gemeenschap samenspannt met de Moslimregering. Ze zullen echter in het uitstel een overwinning zien voor hun huidige huisvestigingspolitiek en hun macht verder proberen te consolideren. De mogelijkheid bestaat tevens dat de Bosnische Serviërs nu op eigen houtje toch gemeenteraadsverkiezingen organiseren in de RS. De uitslag van deze verkiezingen zal echter door de internationale gemeenschap niet erkend worden.

Diverse politieke activiteiten

[REDACTED]

De SDS en de belangrijkste oppositie-partij, de SMP hebben beide in Banja Luka een eigen verkiezingsenquête gehouden. Bij de SDS-enquête kwam de SDS als winnaar uit de bus, terwijl bij de SMP-enquête de SMP als overwinnaar uit de bus kwam, alhoewel de marge hier beduidend kleiner was.

De Alliance for Peace and Progress (SMP) coalitie is de voornaamste oppositie-coalitie voor de heersende SDS partij. De coalitie wordt aangevoerd door de Socialist Party (SPRS) onder leiding van Radisic. Deze partij bevat de voormalige communisten en is in feite een vertakking van de regerende Socialist Party van Milosevic in Servië. Om hun kansen te vergroten gaan beide partijen samenwerkingsverbanden aan met andere kleinere partijen. Zo heeft de SDS een samenwerkingsverband met de Serb Radical Party (SRS) van Poplasen, terwijl de SMP een contact heeft gelegd met het andere coalitieblok, het Democratic Patriotic Bloc (DPB) onder leiding van de burgemeester van Banja Luka, Radic. Dit heeft onder meer geleid tot een gezamenlijke kandidaat van de oppositie voor de Bosnische Servische zetel in het Bosnië-Herzegovina presidium, Mladen Ivanic.

De beide gehouden verkiezingsenquêtes geven weinig houvast voor een eventuele voorspelling van de verkiezingsuitslag. Beide partijen claimen vanzelfsprekend ten overstaande van hun aanhang een overwinning. Toch kan uit de kleinere marge waarmee de SMP een overwinning claimt wel worden afgeleid dat de aanhang van de SDS onder de Bosnische Serviërs groter is dan de aanhang van de SMP. De overwinningsmarge van de SDS bij de verkiezingen in de RS is van groot belang. Alleen met een tweederde meerderheid is de SDS in staat om ongestoord de grondwet te veranderen en de facto een eigen staat te stichten. Indien ze deze tweederde meerderheid niet behaalt is de SDS afhankelijk van medewerking van andere (oppositie)partijen. In dit licht moet daarom ook de door de SDS geïnitieerde conferentie op 27 juli van alle Bosnische Servische politieke partijen worden gezien. De gezamenlijke verklaring die na afloop volgde en door alle partijen was ondertekend kan dan ook als een overwinning voor de SDS worden gezien. De SDS heeft hiermee immers al een voorschot op de tijd na de verkiezingen genomen door de voornaamste punten uit haar politieke partijprogramma te laten ondertekenen door de oppositie.

FRJ

Wederzijdse erkenning Joegoslavië en Kroatië.

Op 23 augustus hebben de Ministers van Buitenlandse Zaken van Joegoslavië en Kroatië, respectievelijk Milutinovic en Granic, een akkoord over de normalisering van de onderlinge betrekkingen tussen beide landen ondertekend. De partijen hebben afgesproken dat 15 dagen na ondertekening ambassades zullen worden geopend.

Gedurende de besprekingen vormden, de toekomst van het Prevlaka-schiereiland, de herstelbetalingen, de bescherming van naar Kroatië terugkerende Serviërs en de erfopvolging van de uiteengevallen Federale Republiek Joegoslavië, naar verluidt de grootste struikelblokken.

[REDACTED]

Door Joegoslavië is aangegeven dat 'de overeenkomst' een lange termijn basis vormt voor ontwikkeling van de betrekkingen en voor de regeling van bepaalde kwesties die het gevolg zijn van de crisis in het voormalig Joegoslavië. De overeenkomst verschaft tevens de basis voor toekomstige onderhandelingen teneinde te komen tot wederzijds aanvaardbare oplossingen met betrekking tot territoriale kwesties'. Uit diplomatieke kanalen werd vernomen dat de optimistische en genoegzame toon van de overheidsverklaring, niet alleen door onafhankelijke waarnemers maar ook in kringen van de regeringspartij SPS en bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, veel minder positief wordt beoordeeld. Met name vanwege het feit dat de normalisering van de betrekkingen nauwelijks concreet wordt ingevuld. De erfopvolger kwestie wordt met een vage verwijzing afgedaan en het probleem van vluchtelingen en vermisten wordt naar een later tijdstip verschoven.

Evenals Joegoslavië was ook Kroatië in het openbaar positief over de overeenkomst. Gedurende een briefing van de Kroatische Minister van Buitenlandse Zaken Granic bleek echter dat ook hier het verdrag slechts een basis is voor verdere besprekingen om de al eerder genoemde specifieke problemen bilateraal op te kunnen lossen. Aangaande het Prevlaka-schiereiland is afgesproken dat het probleem hier een veiligheids- in plaats van een territoriaal probleem is. Hierdoor kunnen afspraken gemaakt worden over de afbakening van grenzen. Gebiedsruil was en blijft voor Kroatië onaanvaardbaar. Beide partijen zijn een voorstander van de continuering van de huidige UNMOP-missie. In de toekomst kan een mogelijke niet VN-missie de demilitarisering van het gebied controleren.

Helaas is de overeenkomst niet openbaar gemaakt en derhalve kan over de specifieke achtergronden van de overeenkomst nog geen beoordeling worden gegeven. Wel zij opgemerkt dat de overeenkomst als basis voor verdere onderhandelingen moet worden gezien.

De beide partijen dienen derhalve, wel met het verdrag als basis, verdere onderhandelingen te voeren voordat de onderlinge betrekkingen echt zijn genormaliseerd.

President Tudjman zoekt nog immer de opname van Kroatië binnen de EU. Het door Kroatië als een belangrijke doorbraak geschetste verdrag kan hierbij helpen. Ook kan aangenomen worden dat het verdrag de voor medio 1997 gepland staande presidentsverkiezingen goed uitkomt.

De Servische president Milosevic heeft eveneens een dergelijk probleem. Medio november 1996 worden er Joegoslavië in parlamentsverkiezingen gehouden. Na het opheffen van de sancties is de Joegoslavische economie niet verbeterd en Milosevic heeft derhalve dringend een (ander) politiek succes nodig.

De vice minister president van de FRJ, Nikola Sainovic heeft op 26 augustus een bezoek gebracht aan Sarajevo. Hij stond aan het hoofd van een officiële delegatie van diplomaten en zakenlieden en verklaarde dat dit bezoek gezien moest worden als een tegenbezoek van het bezoek van Ganic in juli aan Belgrado.

Het tegenbezoek van Sainovic is een signaal dat de FRJ veel belang hecht aan de stabilisering van de toestand in Bosnië. Ondanks de opheffing van de sancties tegen de FRJ gaat het nog

[REDACTED]

steeds slecht met de economie. Buitenlandse investeerders staan nog steeds niet te trappelen om hun geld in de zwaar getroffen Joegoslavische economie te steken. Door wederom economische banden aan te knopen met de diverse entiteiten in Bosnië (MKF en RS) hoopt de FRJ zijn goede wil te tonen aan de internationale gemeenschap. Het bezoek van de MKF vice president Ganic vorige maand aan Belgrado en het ondertekening van het akkoord voor de normalisering van de betrekkingen met Kroatië zijn belangrijke successen voor de politieke leiding in Belgrado. De FRJ hoopt dan ook in economisch opzicht een geografische brug te gaan vormen tussen West-Europa enerzijds en de Balkan en het Midden-Oosten anderzijds. Initiatieven zijn daarom ontplooid voor de aanleg van belangrijke snelwegen en spoorwegen van Belgrado via Nis naar het zuiden. Zonder buitenlandse investeringen en financiële hulp zijn deze projecten onmogelijk en daarom probeert de leiding in Belgrado haar brugfunctie reeds te illustreren door de economische banden met Bosnië te herstellen.

Om de eigen (nationalistische) oppositie en de bevolking in de RS niet teveel tegen de haren in te strijken wordt de delegatie geleid door een niet al te hoge regeringsfunctionaris, één van de vice minister presidenten. Het zou immers pas werkelijk doorslaggevend zijn dat Milosevic zelf een bezoek bracht aan de MKF autoriteiten in Sarajevo maar dit zou zijn positie als Servische leider in gevaar brengen. Vandaar dat de politieke leiding in Belgrado gekozen heeft voor een lagere afvaardiging.

Handelsovereenkomst tussende FRJ en Macedonië op komst.

Op 26 en 27 augustus heeft een handelsdelegatie van de FRJ een bezoek gebracht Macedonië (FYROM) en naar alle waarschijnlijkheid een economische overeenkomst gesloten. Volgens een verklaring moet de overeenkomst de economische samenwerking verbeteren en de handel bevorderen.

Deze overeenkomst maakt de weg vrij voor een geleidelijke vrijgave van de handel. Het uiteindelijke doel is om een vrijhandelszone te bereiken tussen de FRJ en de FYROM, waardoor beide economiën gestimuleerd worden. Vooral de economie van de FRJ is in slechte conditie geraakt door de economische sancties in de afgelopen jaren. Ondanks de opheffing van de sancties zijn nog niet veel buitenlandse investeerders bereid hun geld te investeren in de FRJ. De slechte economische toestand kan de interne stabiliteit van de FRJ verstoren. De huidige machthebbers in Belgrado proberen daarom hun economisch isolement te doorbreken en hebben een diplomatiek offensief gestart door het sluiten van een handelsovereenkomst met de FYROM, waardoor een belangrijke handelsroute van Belgrado via Nis en Skopje naar Griekenland geopend worden. De handelsovereenkomst betekent daarom ook een stap in de richting van de stabilisatie van de Balkan.

Kroatië:

Turkije en Kroatië hebben militaire overeenkomst gesloten.

De Turkse generale staf heeft bekend gemaakt dat Kroatische kadetten en officieren militaire opleidingen kunnen gaan volgen in Turkije. Deze opleidingen zijn een uitvloeisel van de mili-

[REDACTED]

taire overeenkomst die president Tudjman eerder tijdens zijn bezoek aan Turkije heeft gesloten.

De intensivering van de militaire samenwerking tussen Kroatië en Turkije komt de tot standkoming van de gezamenlijk MKF strijdmacht ten goede. Er bestond immers reeds een intensieve militaire samenwerking tussen de Bosnische Moslims en Turkije. Een eerste groep van ongeveer 100 ABiH officieren heeft inmiddels een drie maanden durende opleiding afgesloten. Doordat nu ook Kroatië militair personeel gaat laten opleiden door Turkije, zal ook de bereidheid van de Bosnische Kroaten toenemen voor militaire samenwerking met Turkije in het kader van T&E programma. Een tweede groep van ABiH officieren is onlangs naar Turkije vertrokken en volgens onbevestigde berichten zouden ook 35 HVO militairen zich bij deze groep bevinden. Deze ogenschijnlijke medewerking van de HVO aan het T&E programma is niet geboren uit liefde voor de gezamenlijke MKF-strijdmacht maar uit angst om buiten de boot te vallen bij het T&E programma. Omdat bovendien de HVO in praktijk in feite een onderdeel is van de Kroatische strijdkrachten (HV) is het vertrek van HVO officieren naar Turkije ook een logisch gevolg van de intensievere militaire samenwerking tussen Kroatië en Turkije.